

Võrtsjärve Väravad

Võrtsjärv oma 270 km² pindalaga on Eesti suurim siseveekogu. Pindalalt on ta suurem kui teised Eesti järved kokku, arvestamata Peipsit. Võrtsjärve Sihtasutus on oma südameasjaks võtnud selle loodusaarde parema tutvustamise Võrtsjärve Väravate projekti kaudu.

Väravateks Võrtsjärvele on projekti raames nimetatud järvemuseum Rannu vallas Vehendi külas, Pikasilla, Vooremäe, Valma, Jõesuu, Poldri ja Vehendi puhkeala ning Öhne jõgi ja Suislepa asundus. Ühendavaks lüliks kõigi Väravate vahel on Võrtsjärve jalgrattatee. Väravate idee on avada külastajatele ligipääs järvele ning innustada liiklemist järvel tänu lisandunud avalikele paadisildadele.

Võrtsjärve SA juhataja Jaanika Kaljuvee sõnul võib projekti võtta regionaalarengu projektina, kus esimese etapina arendati välja Võrtsjärve Väravate turismi-infrastruktuur: Valma info-keskus, Pikasilla teenindushoone ja randumisillad ning lõpetati järvemuseumi ehitustööd.

Projekti objektideks olevates punktides on juba ellu viidud investeeringuid ning tehtud korrastustöid, seega on käesolev projekt nimetatud tegevuste loogiliseks jätkuks. Pärast projekti elluviimist on kohalik ettevõtetus hoogsalt arenenud. Kui näiteks Valmas tegutses Võrtsjärve Väravate I etapi projekti ajal ainult I ettevõtja, praeguse nimega Vanasauna puhkemaja, siis pärast projekti lõppu on külasse lisandunud Peerna turismitalu, Valma puhkelaagri, järveveere puhkeküla ja Kõlli Puhkeküla. Valma ei ole küll

Fotode autor: Uno Rootsmaa

looduslikult soodus koht supelrandade rajamiseks, kuid piirkonnal on perspektiivi kalastusturismi piirkonnana, mida soosib ka Valma ajalooline taust kalurikülana.

Pikasilla puhkeala külastajate arv on kasvanud kaks korda. Üksikkülastajate ja läbisõitjate kohta Jaanika Kaljuvee sõnul arvestust ei peeta, kuid

statistika paatide, sõiduautode, telkijate ning gruppide osas Pikasilla puhkealal annab kinnitust külastajate arvu kahekordistumisest alates projekti käivitumisest.

Märgatavalt on suurenenud ka Järvemuseumi külastajate arv. „Kui 2006. aastal külastas keskust 2600 inimest, siis järgneval, 2007. aastal juba 4000,“ märgib Jaanika Kaljuvee. Külastajate arvu

kasv on jätkuv. Järvemuuseum asub Rannu vallas Vehendi külas ning pakub külastajatele võimalust tutvuda Võrtsjärve arengu ja järves elavate liikidega. Samuti hoolitseb Järvemuuseum külastajate keskkonnavalise harimise eest. Järvemuuseumisse on rajatud vee-elustiku ekspositsioon, alates suurtest akvaariumidest paljude meie järvedes ja jõgedes esinevate kalaliikide, veetaimede ja põhjaloomadega ning lõpetades võimalusega vaadata mikroskoobis kõige väiksemaid planktonorganisme. Samuti on muuseumis väljapanekud kalapüügiistadest läbi aegade ning infomaterjalid järvede majandamise ja uurimise ajaloost.

Piirkondade konkurentsivõime tugevdamise meetme toel on alustatud ka Võrtsjärve Väravate II etapiga, mille käigus arendatakse välja Jõesuu puhkeala koos keskuse ehitusega ning Tarvastu Poldri puhkeala juurdepääsutee ja vaatetorn. Samuti kavatakse parandada juurdepääsu võimalusi Vooremäe puhkealale, ehitada randumissild ja Valma kaluriküla infokeskuse juurde varjualune kaluriküla traditsioone tutvustava „kaluritoa” rajamiseks, arendada välja Lossimäe puhkeala Rõngus ning viidastada Võrtsjärve ümbruse rattarada, samuti korrastada rattarajäärsed puhkealad ning anda välja kaart.

„Projekti elluviimine aitab kaasa Võrtsjärve piirkonna kujunemisele Lõuna-Eesti üheks atraktiivsemaks turismipiirkonnaks,” on Jaanika Kaljuvee veendunud. „See suurendab kogu piirkonna atraktiivsust turismi sihtkohana ja elukeskkonnana, loob eeldused uute turismiettevõtete tekkeks ning aitab kaasa olemasolevate turismiettevõtete majandusliku olukorra paranemisele.” Turismiinfrastruktuuri korrastamine kogu Võrtsjärve piirkonnas aitab hajutada külastuskoormust ning vältida liigset kahjulikku mõju Võrtsjärve ümbruse looduskeskkonnale.

Programm: Piirkondade konkurentsivõime tugevdamine

Toetus Euroopa Regionaalarengu Fondist:

2 936 534 krooni

Taotleja: Põdrala vald

Toetatud tegevused:

- Võrtsjärve Keskuse hoone ehituse lõpetamine
- Valma infokeskuse hoone ehitus
- Pikasilla randumissildade ehitus
- Pikasilla teenindushoone rekonstrueerimine

Projekti kestus: 2005 - 2006

